

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWI ARKUSZ I

Zadanie 1 (0-1 pkt.)

B.

Zadanie 2 (0-1 pkt.)

C.

Zadanie 3 (0-1 pkt.)

C.

Zadanie 4 (0-1 pkt.)

D.

Zadanie 5 (0-1 pkt.)

D.

Zadanie 6 (0-1 pkt.)

B.

Zadanie 7 (0-3 pkt.)

A. PHARE

B. ISPA

C. SAPARD

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za każdą poprawną odpowiedź.

Zadanie 8 (0-4 pkt.)

Wyjaśnienie:

Proces rozwoju miast, wyrażający wzrostem liczby miast, powiększeniem obszarów miejskich oraz liczby mieszkańców miast.

Przykłady:

1. Problemy ekologiczne.
2. Przeludnienie wielkich aglomeracji.
3. Rozwój przestępczości.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za wyjaśnienie i każdy prawidłowy przykład.

Zadanie 9 (0-3 pkt.)

Czechy, Niemcy, Rosja.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za każde poprawne wskazanie.

Zadanie 10 (0-1 pkt.)

C.

Zadanie 11 (0-16 pkt.)

A. Trójpodział władzy.

Uwaga: Przyznaje się 1 punkt za prawidłową nazwę.

B. 1. Sejm i Senat, 2. Prezydent i Rada Ministrów, 3. sąd i trybunały.

Uwaga: Przyznaje się po 1 punkcie za podanie prawidłowych nazw, wystarczy wymienić po jednym organie a w trzecim sąd.

- C. 1. Warunek (zasada) dobrowolności i równości.
2. Warunek (zasada) demokratycznego charakteru partii.
Uwaga: Przyznaje się po 1 punkcie za podanie prawidłowych warunków.

D. Np.: W demokratycznym kraju pracownicy mają prawo zakładania związków zawodowych, gwarantuje to konstytucja.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wyjaśnienie.

E. Np.:

1. Odwoływanie się do zasad nazizmu.
2. Odwoływanie się do zasad faszyzmu.
3. Odwoływanie się do zasad komunizmu.
4. Odwoływanie się do nienawiści rasowej.
5. Propagowanie przemocy w zdobyciu władzy.
6. Utajnienie działalności.

Uwaga: Przyznaje się po 1 punkcie za podanie prawidłowych przypadków.

F. Np.:

Decentralizacja władzy publicznej - to przeniesienie części uprawnień władzy centralnej na organy niższych szczebli w określonych dziedzinach życia publicznego, ograniczenie lub zniesienie centralizacji.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za podanie poprawnej definicji.

G. Np.:

1. Uwzględnienie więzi społecznych.
2. Zapewnienie zdolności wykonywania zadań jednostkom terytorialnym.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za podanie każdego z warunków.

Zadanie 12 (0-10 pkt.)

- A. 1. Litwa.
2. Słowacja.
3. Czechy.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za podanie prawidłowej nazwy każdego z państw.

- B. 1. Rosja.
2. Białoruś.
3. Ukraina.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za podanie prawidłowej nazwy każdego z państw.

- C. – Np.: Rozbudowa sieci autostrad zwiększy:
- atrakcyjność komunikacyjną Polski,
  - ruchu turystyczny,
  - zaktywizuje kontakty gospodarcze.

Uwaga: Przyznaje się **po 1 punkcie** za każdy logiczny argument (**max 3 pkt.**).

D. Zdający powinien podać argument uzasadniający rozwój polskiej gospodarki pod wpływem rozbudowy sieci autostrad w kraju.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt**.

Zadanie 13 (0-5 pkt.)

Prawidłowo uzupełniony tekst.

Prezydent Rosji **Władimir Putin** po zamachu terrorystycznym w **Bieslanie** 1 września 2004 roku, zapowiedział wzmocnienie władzy w państwie. Może to oznaczać ograniczenie lub zahamowanie **demokratycznych** reform w Rosji. Do zorganizowania zamachu przyznał się przywódca czeczeńskich terrorystów **Aslan Maschadow**, który akt terroru uzasadnił walką o niepodległość **Kaukazu (Czeczenii)**. Zamach został potępiony przez międzynarodową opinię publiczną, głównie za to, że jego ofiarami były **dzieci**, a obiektem **szkoła**, w której doszło do masakry.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za trzy prawidłowe uzupełnienia zdań w tekście, **2 punkty** za cztery, **3 punkty** za pięć, **4 punkty** za sześć, **5 punktów** za prawidłowe uzupełnienie tekstu.

Zadanie 14 (0-2 pkt.)

- A.** Ponieważ większość społeczeństwa posiada zbyt niskie dochody, a dochodzenie do bogactwa w Polsce jest wynikiem układów i często łamania prawa, a nie efektem uczciwej ciężkiej pracy i posiadanych umiejętności.
- B.** W społeczeństwie obywatelski i państwie prawa praca i umiejętności powinny decydować o bogactwie i poziomie życia, ponieważ ta droga zapewniałaby stabilizację obywatelowi i systematyczny rozwój państwu.

Uwaga: Przyznaje się po **1 punkcie** za prawidłowe wyjaśnienia.

Zadanie 15 (0-15 pkt.)

- A.** PKB w latach 2003 i 2004 systematycznie rósł. W I i II kwartale 2004 roku osiągnął bardzo wysoki poziom, ponad 6%, co świadczy o dynamicznym rozwoju polskiej gospodarki.
Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wyjaśnienie.
- B.** Dynamiczny okres rozwoju nastąpił od marca (III) do czerwca (VI) 2004 roku.
Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wskazanie.
- C.** Wzrastający współczynnik inwestycji, informuje o pojawieniu się nowych miejsc pracy, to w konsekwencji może doprowadzić do zmniejszenia bezrobocia w Polsce. gdy wzrasta, może w istotny sposób wpłynąć na spadek bezrobocia w Polsce.
Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wskazanie współczynnika i **1 punkt** za wyjaśnienie jego wpływu na bezrobocie w Polsce.
- D.** Np.:
1. Wzrastający PKB świadczy o dobrej koniunkturze w gospodarce.
  2. Wzrastająca konsumpcja podkreśla dobrą sytuację materialną obywateli.
  3. Inwestycje potwierdzają rozwój i stabilizację gospodarczą.
  4. Eksport wzmacnia budżet.
- Uwaga:** Przyznaje się **1 punkt** za każdy prawidłowy wniosek.

E. 1. PKB.

2. Wzrost inwestycji.

3. Wzrost eksportu.

4. Konsumpcja indywidualna.

Uwaga: Przyznaje się po **1 punkcie** za prawidłowe mieszczanie wskaźników.

F. W I kwartale 2003 roku.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wskazanie.

G. PKB wzrósł o 6,3%

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłowe wskazanie.

H. Np.: PKB - to jeden z wskaźników ilustrujących stan gospodarki danego kraju.

Uwaga: Przyznaje się **1 punkt** za prawidłową definicję.

Zadanie 16 (0-15 pkt.)

Do oceny listu należy zastosować następujące kryteria:

1. Zastosowanie formalnych wyróżników listu (data, zwrot do adresata, podpis)	3 pkt.
2. Jasno sformułowane stanowisko.	1 pkt.
3. Właściwe wykorzystanie źródeł informacji.	2 pkt.
4. Krytyka argumentów zwolenników budowy.	3 pkt.
5. Podanie argumentów przeciwko budowie.	3 pkt.
6. Umiejętność przekonywania (słownictwo, zwroty, siła przekonania).	1 pkt.
7. Kompozycja, logiczność wypowiedzi, język.	2 pkt.